

A Magyar szóelemtár megalkotása és a Magyar gyökszótár előkészítő munkálatai

Kiss Gábor¹, Kiss Márton¹, Sáfrány-Kovalik Balázs², Tóth Dorottya³

¹ TINTA Könyvkiadó, 1116 Budapest, Kondorosi út 17.
{kissgabo, kissmarci}@tintakiado.hu

² PPKE ITK (hallgató), 1083 Budapest, Práter utca 50/a.
safba@digitus.itk.ppke.hu

³ ELTE BTK (hallgató), 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A.
tdorottya90@gmail.com

Antal László a morféma fogalmát tisztázó 1959-es cikke [1] után 1964-ben Egy magyar morfémátár ügyében című cikkében [2] ezt írja: „A modern nyelvészeti felfogás a nyelvet jelrendszernek, kódnak tekinti. [...] A nyelv teljes leírásához [...] minden, az adott időpontban élő kódtag, jel listába vétele is hozzátartozik. [...] Amennyiben a nyelv alapvető eleme a morféma, úgy jogosult és szükséges olyan szótár készítése, amely morfémákat tartalmaz, pontosabban anyagát a morféma kategóriájában mutatja be. [...] Persze az ilyen szótár valójában »morfémátár« lesz, bár nevezhetnénk morfémaszótárnak is.” Antal László ötletéből és Kiss Gábor egy korábbi tanulmányából [10] kiindulva készítettük el a magyar morfémaszótárt, azaz a *Magyar szóelemtár*at. Kiindulásunk a *Magyar értelmező kéziszótár* (ÉKSz2) [16] 73.542 címszava volt. Munkánk eredményeképpen összeszámolhatóvá vált, hogy 16.272 tömorféma, 518 tövváltozat, 705 fiktív tö, 54 igeekötő, 949 toldalék, illetve előtag és 82 idegen szótó építi fel a szótár címszavait. Átlagosan 2,46 morféma alkot egy-egy címszót. A *Magyar szóelemtár* jó kiindulási alap a *Magyar gyökszótár* elkészítéséhez.

1 Bevezetés

Bárczi Géza is felhívja a figyelmet arra, hogy „a nyelvi jelenségek általában nehezen határolhatók el pontosan szétváló kategóriákba” [3]. Ez különösen érvényes a magyar összetett és továbbképzett szavak morfológiai felbontása során, hiszen a szinkrón és a diakrón nyelvi síkok között nincs éles határvonal. Természetesen sok esetben a szóképzés, illetve a szóösszetétel elhomályosulhat, eltűnhet a nyelvhasználó előtt. Nyelvtörténetileg a *folt*, *jobbágy*, *jószág*, *kendő*, *kopár*, *kopasz*, *mond*, *orom*, *ország* szavak képzett szavak; a szóösszetétel ténye pedig a következő szavakban felismerhetetlen a mai nyelvhasználó előtt: *ifjú*, *férj*, *ezüst*, *arc*, *kengyel*, *ünnep*, *lány*, *sármány*, *kesztyű*, *nyolc*. Külön csoportot képeznek azok a szóösszetételek, melyek a nyelvhasználó számára bizonytalanul homályosak: *holnap*, *tegnap*, *testvér*. A kérdésről legutóbb alapos tanulmányt T. Somogyi Magda [19] tett közzé.

2 A Magyar szóelemtár munkálatai

Nem előzmény nélküli a magyar lexikográfiában és számítógépes nyelvészetben, hogy valamely szótár címszavainak sorát géppel dolgozzák fel. Papp Ferenc az egyik első magyar számítógépes nyelvészeti munkaként az 1960-as évek második felében végezte el a *Magyar Nyelv Értelmező Szótára* címszavainak kódolását Debrecenben. E munkát eredményeképpen született meg a Magyar Nyelv Szóvégmutató szótára, amely az a tergó elrendezés mellett információt tartalmaz a címszó tőtípusáról, összetettségéről és ragozási típusáról is [14,15,10].

A *Magyar morfémata*r munkálata során az ÉKSz² címszavaiban bejelöltük a szóelemhatárokat a következő módon: *ágyú+golyó+*, *áll+kapocs+*, *angóra+nyúl+*. A gépi reprezentáció során az elemhatároló jeleket szögletes zárójelben elhelyezett kódokkal valósítottuk meg: *ágyú*[1]*golyó*[1], *áll*[1]*kapocs*[1], *angóra*[1]*nyúl*[1]. A kódolás során a következő hat szóelem-kategóriát különböztettük meg, és jelöltük:

1. **szótó** [1]: *asztal*[1]*láb*[1]; *andrás*[1]*kereszt*[1]; *anya*[1]*csavar*[1]
2. **szótóváltozat** [2]: *alv*[2]*ó*[5]; *árk*[2]*ol*[5]; *asztmá*[2]*s*[5]; *bányá*[2]*sz*[5]
3. **fiktív tő** [3]: *acsar*[3]*og*[5]; *ápor*[3]*odik*[5]; *ford*[3]*ul*[5]; *ugr*[3]*ik*[5]
4. **igekötő** [4]: *át*[4]*gázol*[1]; *be*[4]*cipel*[1]; *meg*[4]*nyom*[1]
5. **toldalék (képző) vagy előtag** [5]: *ad*[1]*omány*[5]; *ág*[1]*as*[5]; *akaszt*[1]*ó*[5]; *anti*[5]*anyag*[1]
6. **idegen szó** [6]: *baseball*[6]; *know*[6]-*how*[6]; *kick*[6]-*box*[6]

Az ÉKSz² címszavainak felbontása, azaz a kódolás során számos kérdés merült fel, amelyek legtöbbször a szinkrón és a diakrón nyelvi síkok érintkezéséből, illetve egymásba csúszásából adódtak. Hiszen döntés kérdése, hogy például a *szarvas*, *sértés*, *farkas* szavakat egyetlen elemnek vagy több elemből állóknak tekintjük: *szarv*[1]*as*[5] <=> *szarvas*[1]; *sérté*[2]*s*[5] <=> *sértés*[1]; *fark*[2]*as*[5] <=> *farkas*[1]. Általában a felbontás és a szétválasztás mellett döntöttünk, példaképpen néhány szó, amely felbontásra került: *étvágy*, *kerít*, *laktanya*, *növény*. Továbbá irányelvünk volt, hogy akkor jelölünk szóelemhatárt, ha a szóelemek kapcsolódása a mai magyar beszélő számára „átlátható”, érzékelhető.

*Magyar szóelemtár*ból 6 részlet 10-10 kódolt címszóval:

in[3]dít[5]	köpü[1]
in[3]dít[5]ás[5]	köpü[2]l[5]
in[3]dít[5]ék[5]	köpü[2]l[5]ó[5]
in[3]dít[5]ó[5]	kör[1]
in[3]dít[5]ó[5]áll[1]ás[5]	kör[1]
in[3]dít[5]ó[5]gomb[1]	kő[1]rács[1]
in[3]dít[5]ó[5]kar[1]	kő[1]rajz[1]
in[3]dít[5]ó[5]kulcs[1]	kő[1]rak[1]ás[5]
in[3]dít[5]ó[5]motor[1]	kör[1]bástya[1]
in[3]dít[5]ó[5]ok[1]	kör[1]be[5]

le[4]ad[1]	mamut[1]sziv[2]attyú[5]
le[4]ad[1]ás[5]	ma[1]nap[1]ság[5]
le[4]ad[1]ó[5]	mancs[1]
le[4]akaszt[5]	mandarin[1]
le[4]alacsony[1]ít[5]	mandátum[1]vizsgá[2]l[5]ó[5]
le[4]alacsony[1]ít[5]ó[5]	
le[4]alacsony[1]odik[5]	prém[1]
le[4]aláz[1]	prém[1]es[5]
le[4]aláz[1]kodik[5]	prémcsi[1]
le[4]aláz[1]ó[5]	prém[1]ez[5]
	prém[1]gallér[1]
madám[1]	prém[1]gallér[1]os[5]
madár[1]	premier[1]
madár[1]berkenye[1]	premier[1]ajándék[1]
madár[1]kép[1]ű[5]	premier[1]film[1]
madar[3]ász[5]	premissza[1]
madar[3]ász[5]ik[5]	
madár[1]birs[1]	utó-[1]
madár[1]cseresznye[1]	utó[1]él[1]et[5]
madár[1]csicserg[2]és[5]	utó[1]idény[1]
madár[1]dal[1]	utó[1]ját [1]ék[5]
	utó[1]rend[1]el[5]és[5]
mamut[1]	utó[1]szül[1]ött[5]
mamut[1]birtok[1]	utó[1]vég[1]re[5]
mamut[1]cég[1]	utó[1]bb[5]
mamut[1]fenyő[1]	utó[1]bb[5]i[5]
mamut[1]jöv[2]edelem[5]	utó[1]d[5]

A kódolás ellenőrzéséhez a *Magyar szóelemtárat* elhelyeztük a világhálón, majd szerkesztő-, illetve konkordanciakészítő és lekérdező felületet hoztunk létre, amelynek segítségével a kiindulási szótár címszójegyzékében szétszórta elhelyezkedő elemek kódolását egységesítettük.

Pl.: *anya*[1]*serté*[1]*s*[5]; *bacon*[1]*serté*[2]*s*[5]; *híz*[1]*ó*[5]*serté*[2]*s*[5].

3 Eredmények

A munkálat során létrehoztuk a *Magyar szóelemtárat*, amelyet a következő elemek építenek fel:

- 16.272 egyedi tömorféma 96.645 előfordulással,
- 518 egyedi tövátzat 4616 előfordulással,
- 705 egyedi fiktív tö 5988 előfordulással,
- 54 egyedi igekötő 11.275 előfordulással,
- 949 toldalék, ill. előtag 62.282 előfordulással,
- 82 idegen szótó 108 előfordulással.

A Magyar szóelemtár internetes elérhetősége: (felhasználónév: MSZNY, jelszó: szoelem) <http://tintakiado.hu/szotar/szoelemtar/>

M A G Y A R S Z Ó E L E M T Á R								
[kereső] [konkordancia]								
	szó- elem	szótó	módosult tő	fiktív tő	toldalék, előtag	igekötő	idegen szó	szum- ma
1.	ó	49			3988			4037
2.	ik				3845			3845
3.	ás	31			3473			3504
4.	ő	13			3107			3120
5.	és	2			2456			2458
6.	el	20			988	1394		2402
7.	ít				2074			2074
8.	i	57		2	1832			1891
9.	es			118	1668			1786
10.	z	7			1774			1781
11.	meg	27				1748		1775
12.	ki	11				1669		1680
13.	os				1646			1646
14.	et				1428			1429
15.	s	7			1339			1346
16.	l	1		1	1209			1211
17.	ol				1210			1250
18.	at				1150			1150
19.	ség				1139			1139
20.	be	1			70	1057		1128

*A Magyar szóelemtár internetes felületének konkordanciarészlete.
Az első 20 szóelem összes előfordulása szerint sorba rendezve*

A Magyar szóelemtár felépítése után számszerűen rendelkezésünkre áll, hogy az egyes szóelemek milyen mértékben, hányszor vesznek részt az ÉKSz² címszavainak felépítésében. A következő 20 törszó mindegyike több mint 250 alkalommal szóalkotó elem, gyakorisági sorrendben: *fa, köz, ház, szer, fog, kép, rend, von, áll, egy, szín, él, víz, szám, fő, gép, hely, jár, szó, tan*.

Lexikográfiai és szótárírói segédeszközként is használható, hiszen a Magyar szóelemtárból például kikereshetővé vált annak a 156 törszónak a listája, amely törszóként nem, hanem csak összetételi tagként szerepel a Magyar értelmező kéziszótárban. Pl.: *-arábikum, -istók, -pipőke, csicseri-, esztrád-, kardán-*. Ugyancsak listázhatóvá váltak a címszójegyzék összetett szavaiban található tulajdon- és keresztnévek. Pl.: *leiter[1]jakab[1], szent[1]jános[1]áldás[1], borzas[1]kata[1]*.

Lehetővé vált a magyar nyelv számos szóalapú (értelmező és egyéb típusú) szótára után egy morfémaalapú szótárnak az elkészítése.

4 A Magyar gyökszótár munkálatainak előkészítése

A magyar szótárkiadás a 20. században mindvégig olyan értelmező szótárakat adott ki, melyek címszavai ábécérendben követték egymást. Azonban a szavak szótári besorolásának és közreadásnak nemcsak ez a mechanikus besorolás az egyetlen módja, hanem elképzelhető és megvalósítható egy olyan szótári közreadás, ahol a szavakat felépítő szóelemek (szavak, toldalékok) alkotják a rendező elvet, legyenek a szóelemek szókezdő, szó belseji vagy szóvégi helyzetben. Ezt a szemléletet valósította meg Kresznerics Ferenc 1838-ban kiadott *Magyar szótár gyökekkérenddel és deákozattal* című munkájában [12]. Minta Kresznerics Ferenc szótárából:

DUG

DUG dugja, bele dugja, bé dugja, el dugja, ki dugja; DUGA donga, dugába dől; DUGACS dugacsol, dugacsolja, bé dugacsolja; DUGASZ s.g.-dugasz, dugaszol, dugaszolja, be dugaszolja, el dugaszolja; DUGÁS bé dugás, el dugás; DUGDOS dugdossa, bé dugdossa; DUGGAT duggatja; DUGGOGAT, duggogatja; DUGÓ dugni való; DUGTIG dugulás, bé dugulás, dugult, dugultság; DUGVA

PÖR

PÖR vas-pör; PÖRCEN, pörccenet, óra-pörccenés; PÖRD pördít, pördíti, meg pördíti, pördíthető, pördíthetetlen, pördül, bé pördül, el pörült, PÖRG, PÖRÖG pögec, pörgeldik, pörgés, pörgés, pörget, pörgeti, pörgetés, pörgettet, pörgettyű, pörgetve, pörgő, pörgő óra, pörgő rokka

A Czuczor–Fogarasi-szótár ábécérendben közreadott (és értelmezett) szavainak a sorát rendre megtöri és keresztbeszövi a szóelem, azaz a hajdani szerzők által használt terminussal, a gyökök szerinti csoportosítás [11].

A *Magyar morfématár* elkészülte után lehetővé vált egy olyan magyar gyökszótár összeállítása, melynek anyagának vezérlő elve az ÉKSz² címszavainak egy olyan közreadása, ahol egy-egy szócikkben együtt látjuk mindazokat a szavakat, amelyekben megtalálható egy adott szóelem (a 19. századi terminussal élve gyök).

5 Mutatvány a készülő Magyar gyökszótárból

-oda képző (53 db)

állat|óv|oda, fésű|s|fon|oda, finom|fon|oda, fiók|ir|oda, fogad|ó|ir|oda, fon|oda, for|dít|ó|ir|oda, gőz|mos|oda, gyűrű|s|fon|oda, hang|verseny|ir|oda, hir|det|ő|ir|oda, ing|atlan|ir|oda, ir|oda, ir|oda|bútor, ir|oda|ép|ül|et, ir|oda|gép, ir|oda|ház, ir|oda|i, ir|oda|igaz|gat|ó, ir|oda|kis|asszony, ir|oda|kukac, ir|oda|szer, ir|oda|technika, ir|oda|tiszt, jegy|ir|oda, kabinet|ir|oda, kém|ir|oda, luxus|száll|oda, men|et|jegy|ir|oda,

mos|oda, ok|mány|ir|oda, óv|oda, óv|oda|pedagógus, panasz|ir|oda, párt|ir|oda, sajtó|ir|oda, sport|usz|oda, száll|oda, száll|oda|i, száll|oda|ipar, száll|oda|lanc, száll|oda|portás, száll|oda|tolvaj, száll|oda|tűz, száll|oda|váll|al|at, szín|i|tan|oda, tan|oda, terv|ez|ő|ir|oda, tud|akoz|ő|ir|oda, usz|oda, varr|oda, verseny|ir|oda, verseny|usz|oda

iskola, iskolá- főnév (97 db)

alap|iskola, balett|iskola, be|iskolá|z, elő|iskola, fa|iskola, fest|ő|iskola, fiú|iskola, fő|iskola, fő|iskola|i, fő|iskolá|s, gyakor|l|ő|iskola, had|apró|d|iskola, hegedű|iskola, inas|iskola, ipar|iskola, iskola, iskola|beteg|ség, iskola|busz, iskola|dráma, isko-la|ép|ül|et, iskola|ér|ett, iskola|év, iskola|fenn|tart|ó, iskola|gép, iskola|gyakor|l|at, isko-la|hagy|ott, iskola|hajó, iskola|i, iskola|igaz|gat|ó, iskola|játék, iskola|ker|ül|ő, isko-la|könyv, iskola|köpeny, iskola|kötel|es, iskola|kötel|ez|ett|ség, iskola|lát|ogat|ás, isko-la|lov|ag|l|ás, iskola|mester, iskola|mul|aszt|ás, iskola|orvos, iskola|pad, isko-la|parancs|nok, iskola|példa, iskola|pénz, iskola|rádió, iskola|rend|szer, iskola|rep|ül|és, iskola|ruha, iskolá|s, iskolá|s|kor, iskolá|s|kor|ú, iskola|szék, iskola|szer, iskola|szolga, iskola|társ, iskola|táska, iskola|tej, iskola|televízió, iskola|tévé, iskola|típus, isko-la|titkár, iskola|udvar, iskola|ügy, iskola|város, iskolá|z, iskolá|z|ás, iskolá|z|atlan, iskolá|z|ik, iskolá|z|ott, iskolá|z|tat, ismét|l|ő|iskola, kadét|iskola, kis|iskolá|s, közép|iskola, közép|iskolá|s, leány|iskola, lő|iskola, magán|iskola, magas|iskola, min-ta|rajz|iskola, munka|iskola, nép|fő|iskola, nép|iskola, nyelv|iskola, párt|fő|iskola, párt|iskola, reál|iskola, szak|iskola, szak|közép|iskola, szín|i|iskola, tan|onc|iskola, tánc|iskola, ugr|ő|iskola, vív|ő|iskola, zene|iskola, zongora|iskola, zug|iskola

for- ige (86 db)

alá|for|dít, alá|for|dul, át|for|dít, át|for|dul, be|for|dít, be|for|dul, bele|for|dít, be-le|for|dul, egy|for|dul|ós, el|ford|ít, el|ford|ul, elő|for|dul, év|for|dul|ó, ezr|ed|for|dul|ó, fel|for|dít, fel|for|dul, fel|for|dul|ás, fél|for|dul|at, fel|for|dul|t, félre|for|dít, félre|for|dul, for|dít, for|dít|ás, for|dít|ó, for|dít|ógép, for|dít|ó|i, for|dít|ő|ir|oda, for|dít|ó|korong, for|dít|ó|program, for|dít|ós, for|dít|ó|szó|tár, for|dít|ott, for|dít|va, for|dul, for|dul|ás, for|dul|at, for|dul|at|os, for|dul|at|szám, for|dul|at|szám|lál|ó, for|dul|ó, for|dul|ó|pont, hátra|for|dít, hátra|for|dul, hova|for|dít|ás, ker|ül|-for|dul, két|for|dul|ós, ki|for|dít, ki|for|dul, kocs|for|dul|ó, kor|for|dul|ó, kor|szak|for|dul|ó, kör|for|dul|at, körül|for|dul, le|for|dít, le|for|dít|hatatlan, le|for|dul, lépcső|for|dul|ó, meg|for|dít, meg|for|dul, moz|d|ony|for|dít|ó, mű|for|dít, mű|for|dít|ás, mű|for|dít|ó, nap|for|dul|ó, nyers|for|dít|ás, oda|for|dul, pá|for|dul|ás, posta|for|dul|ta, próba|for|dít|ás, rá|for|dít, rá|for|dít|ás, sors|for|dít|ó, sors|for|dul|at, sors|for|dul|ó, szak|for|dít|ó, száz|ad|for|dul|ó, száz|ad|for|dul|ós, szembe|for|dul, tér|ül|-for|dul, test|for|dul|at, törzs|for|dít|ás, tü-kör|for|dít|ás, út|for|dul|ó, világ|fel|for|dul|ás, vissza|for|dít, vissza|for|dít|hatatlan, vissza|for|dul

olvas ige (61 db)

át|olvas, bele|olvas, be|olvas, el|olvas, elő|olvas, fel|olvas, fel|olvas|ás, fel|olvas|ó|ül|és, gáz|le|olvas|ó, gond|ol|at|olvas|ás, gond|ol|at|olvas|ó, gyors|olvas|ás, hír|olvas|ó, hozzá|olvas, kártya|le|olvas|ó, ki|olvas, ki|olvas|ó, kotta|olvas|ás, lap|olvas|ó, le|olvas, le|olvas|ó, meg|olvas, név|sor|olvas|ás, olvas, olvas|ás, ol-

vas|ás|mód, olvas|at, olvas|atlan, olvas|gat, olvas|hatatlan, olvas|ható, olvas|mány, olvas|mány|os, olvas|ni|való, olvas|ó, olvas|ó|jegy, olvas|ó|jel, olvas|ó|könyv, olvas|ó|kör, olvas|ó|köz|ön|ség, olvas|ó|lámpa, olvas|ó|léc, olvas|ó|napló, olvas|ó|próba, olvas|ó|szem|üveg, olvas|ó|szerkeszt|ő, olvas|ó|szolgá|llat, olvas|ó|tábor, olvas|ó|terem, olvas|ott, olvas|ott|ság, olvas|tat, össze|olvas, össze|olvas|ás, rá|olvas, rá|olvas|ás, tér|kép|olvas|ás, újra|olvas, újság|olvas|ó, végig|olvas, vissza|olvas

farok, fark- főnév (27 db)

egér|fark|kóró, fark, fark|all|ó, fark|a|pénz, fark|atlan, fark|csigolya, fark|csont, fark|csóv|ál|ás, fark|inca, fark|os, fark|toll, fark|úsz|ó, farok, farok|csigolya, fa-
rok|csont, farok|felület, fecske|fark, fecske|fark|köt|és, fecske|fark|ú, hód|fark|ú,
ló|fark, nyúl|fark|fü, nyúl|fark|nyi, ökör|fark|kóró, róka|fark|ú, rozsdal|fark|ú, ürge|fark

-ékony képző (31 db)

áll|ékony, alusz|ékony, boml|ékony, csal|ékony, fár|ad|ékony, fáz|ékony, fogl|ékony,
fogl|ékony|ság, foly|ékony, foszl|ékony, gyúl|ékony, hajl|ékony, hajl|ékony|ság,
hat|ékony, herv|ad|ékony, híz|ékony, ill|ékony, izgull|ékony, lobb|an|ékony,
máll|ékony, mozg|ékony, múl|ékony, nyúl|ékony, olv|ad|ékony, robb|an|ékony,
roml|ékony, rugl|ékony, sim|ul|ékony, talál|ékony, tan|ul|ékony, vált|oz|ékony

Bibliográfia

1. Antal, L.: A morfémaról. Magyar Nyelv Vol. LV. (1959) 16–22
2. Antal, L.: Egy magyar morfématár ügyében. In.: Tanulmányok a magyar nyelv életrajza köréből. Nyelvtudományi Értekezések 40. sz. Akadémiai Kiadó, Budapest (1964) 22–27
3. Bárczi, G.: Magyar történeti szóalaktan I. A szótövek. (Egyetemi Magyar Nyelvészeti Füzetek.) Tankönyvkiadó, Budapest (1958)
4. D Bartha, K.: Magyar történeti szóalaktan II. A magyar szóképzés története. (Egyetemi Magyar Nyelvészeti Füzetek.) Tankönyvkiadó, Budapest (1958)
5. Benkő, L. (főszerk.): A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára I–III. Akadémiai Kiadó, Budapest (1967–1976)
6. Benkő, L.: Magyar fiktív (passzív) tövű igék. Akadémiai Kiadó, Budapest (1984)
7. Czuczor, G., Fogarasi, J. (szerk.): A magyar nyelv szótára I–VI. Pest (1862–1874) [Reprint kiadása: Pytheas Kiadó, 2010.]
8. Hegedűs, R.: Magyar nyelvtan. Formák, funkciók, összefüggések. Tinta Könyvkiadó, Budapest (2005)
9. Keszler, B.: A szóképzés. In: Keszler, B. (szerk.): Magyar grammatika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest (2000) 307–346
10. Kiss, G.: A Magyar Nyelv Értelmező Szótára címszavainak összetettsége. In: Horváth, K., Ladányi, M.: Elemszerkezetek és linearitás. A jelentés és szerkezet összefüggése. Bessenyei György Könyvkiadó, Nyíregyháza (1998)
11. Kiss, G.: A Czuczor–Fogarasi-szótár helye a magyar szótáriradalomban. Életünk. Vol. XLIX. No. 3–4 (2011) 84–91
12. Kresznerics, F.: Magyar szótár gyökérrenddel és deákozattal, I–II. Buda (1831–1832) [Hasonmás kiadása: Tinta Könyvkiadó, 2010.]
13. Ladányi, M.: Produktivitás és analógia a szóképzésben: elvek és esetek. (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 76.) Tinta Könyvkiadó, Budapest (2007)

14. Papp, F.: A magyar nyelv szóvégmutato szótára. Akadémiai Kiadó, Budapest (1969)
15. Papp, F.: A debreceni thészaurusz. Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete, Budapest (2000)
16. Pusztai, F. (főszerk.): Magyar értelmező kéziszótár (ÉKSz2). Akadémiai Kiadó, Budapest (2007)
17. Simonyi, Zs.: Tüzetes magyar nyelvtan. Magyar hangtan és alaktan. Magyar Tudományos Akadémia, Budapest (1885)
18. T. Somogyi, M.: Toldalékrendszerezésünk vitás kérdései. (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 3.) TINTA Könyvkiadó, Budapest (2000)
19. T. Somogyi, M.: A felújított és megújított képzők. A nyelvújítás hatása a képzőrendszerre. In: Bakró-Nagy, M., Forgács, T. (szerk.): A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei. VI. Szegedi Tudományegyetem Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged (2011) 229–247
20. Tompa, J. (szerk.): A mai magyar nyelv rendszere. Leíró nyelvtan, I–II. Akadémiai Kiadó, Budapest (1961)
21. H. Varga, M.: Egyszerű vagy összetett képzők? Magyar Nyelvőr Vol. 124 (2000) 514–519
22. Veenker, W.: Mitteilungen der Societas Uralo-Altaica. Heft 3. Verzeichnis der Ungarischen Suffixe und Suffixkombinationen. Hamburg, kézirat (1968)